Ministerie van Justitie en Veiligheid

De Minister van Asiel en Migratie

**Directoraat-Generaal Migratie**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

**Datum**
11 juni 2026

**Onze referentie**
7686768

# nota

Beslisnota bij verzamelbrief migratieonderwerpen

## 1. Aanleiding

Met deze brief informeert u de Kamer over een aantal zaken op het gebied van migratie.

## 2. Geadviseerd besluit

Ik adviseer u kennis te nemen van en in te stemmen met bijgaande Kamerbrief en deze door te laten geleiden naar de Tweede Kamer en in afschrift aan Eerste Kamer.
Daarnaast akkoord te gaan met een wijziging van de Vreemdelingencirculaire paragraaf A5/2.4, waardoor de terugkeerbewaring van (gezinnen met) minderjarige vreemdelingen in specifieke gevallen kan worden verlengd met maximaal 14 dagen nadat de bewaringsrechter uitspraak heeft gedaan over de rechtmatigheid van de bewaringsmaatregel en de beoordeling van het beginsel van non-refoulement. Het gaat enkel om situaties waarin de in bewaring gestelde vreemdeling geen asielaanvraag indient, maar stelt dat de gedwongen terugkeer in strijd is met het beginsel van non-refoulement.

## 3. Kernpunten

In deze brief wordt de stand van zaken weergegeven met betrekking tot verschillende – door de Tweede Kamer aangenomen – moties en toezeggingen met betrekking tot asielopvang.

- *Motie van de leden Boomsma en Ceulemans over een taskforce terugkeer Syriërs.*

Op 10 februari jl. heeft de Tweede Kamer de motie van het lid Boomsma aangenomen waarin wordt opgeroepen om een Taskforce terugkeer Syrië op te richten met als doel het versnellen en intensiveren van de terugkeer van Syriërs, onder andere door het versneld afdoen van openstaande asielverzoeken en het herbeoordelen van de verblijfsvergunningen, waar en zodra dat mogelijk is, en de Kamer zo snel mogelijk te informeren over de voorgestelde inrichting, opdracht en benodigde middelen. Met deze brief informeert u de Kamer over de wijze waarop het kabinet invulling zal geven aan deze motie.

- *De Minister zal de Kamer het eerste kwartaal van 2026 informeren over de uitkomst van de evaluatie van de werking van de pilot procesbeschikbaarheidsaanpak*

Naar aanleiding van de bevindingen uit de evaluatie wordt de komende periode met de keten gewerkt aan de doorontwikkeling van de pba. De inzet is gericht op wat goed gaat te bestendigen en knelpunten te verbeteren. Daarbij wordt ook bezien op welke wijze de pba inpasbaar kan worden gemaakt in de veranderde procedure ingevolge het Europees Asiel- en Migratiepact.

- *MAenM zegt toe dat MVRO het convenant onderdak voor de zomer aan de Kamer toestuurt*

Voor het zomerreces zal een separate Kamerbrief aan de Tweede Kamer worden verzonden. Deze brief wordt verstuurd door zowel de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening mede namens u.

- *Toezegging de Kamer te informeren over de communicatie tussen COA en Den Bosch inzake amv opvang Engelen*

Tijdens het tweeminutendebat van 17 juni jl., heeft u toegezegd per brief te reageren op de vraag kamerlid Vondeling (PVV) om een reactie op een email van het COA aan de gemeente Den Bosch waarin het COA zou hebben gevraagd om de bekendmaking van de amv opvang in de gemeente over de verkiezingen heen te tillen.

- *De minister van A&M zegt toe de Kamer voor het zomerreces samen met de minister van VRO te informeren over doorstroomlocaties*

Zoals toegezegd aan de Kamer wordt periodiek een update gegeven over de voortgang omtrent de inrichting van doorstroomlocaties door het hele land. Vanuit de "bekostigingsregeling huisvesting vergunninghouders in doorstroomlocaties" kunnen gemeenten locaties inrichten met financiering van het Rijk om de uitstroom van statushouders te versnellen.

- *Toezegging inzake AI-besluiten in beslisprocessen IND*

Rechters oordeelden in recente zaken dat de IND onvoldoende garanties bood dat de besluiten daadwerkelijk door mensen – en niet door AI-systemen – zijn genomen. In de IND-besluiten waarnaar verwezen wordt, heeft de IND echter geen gebruik gemaakt van AI, maar van een IND-interne kennistool. De besluiten zijn vervolgens niet vernietigd vanwege het gebruik van die tool, maar vanwege een inhoudelijk gebrek, namelijk dat de werking van het algoritme niet inzichtelijk was gemaakt.

- *Toezegging om een reactie te geven op de impact van de arresten van 4 juni*

In het debat van 11 juni jl. heeft u de Kamer toegezegd te informeren over de impact van een tweetal arresten van 4 juni jl. van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het Hof). In de arresten heeft het Hof geoordeeld dat nationale rechters op grond van het Unierecht de bevoegdheid hebben om een bindende uitspraak te doen over de geloofwaardigheid van het asielrelaas, over de aannemelijkheid van de vrees voor vervolging of het risico op ernstige schade bij terugkeer naar het land van herkomst, en over de gegrondheid van het asielverzoek.

- *Toezegging over het informeren van COA-bewoners over de nieuwe IND-procedures (na inwerkingtreding PACT)*

Een goede informatievoorziening ten aanzien van het plan van aanpak openstaande asielaanvragen is belangrijk. De omsteltijd is ook bedoeld om hier stappen in te zetten. Zo gaat de IND op haar website de komende periode updates geven over de stand van zaken van het plan van aanpak openstaande aanvragen. De wachttijd wordt hierin ook meegenomen. De IND zal in de toekomst ook updates geven op de websites ten aanzien van welke groepen in cohorten aan de beurt zijn voor de behandeling van hun asielaanvragen.

- *Motie over een pilot starten waarbij IND-gehoren via een digitale verbinding live worden vertaald*

In de motie is meegegeven om de komende periode te kijken of een pilot gestart dient te worden waarbij IND-gehoren via een digitale verbinding live worden vertaald. In appreciatie op deze motie heeft de ambtsvoorganger bij de Kamer bevestigd dat alle ontwikkelingen op dit terrein elkaar snel opvolgen en dit perspectief kan bieden in de toekomst, maar dat de timing van het eventueel starten van deze pilot bezien zou moeten worden. Bij het opstarten van een, in de motie bedoelde pilot, worden op dit moment enkele bezwaren gezien. De IND heeft tijdens de COVID-19-pandemie ervaring opgedaan met digitaal horen. Mocht het noodzakelijk zijn, dan kan de IND nu ook gebruik maken van een telefonische tolk en in sommige gevallen van een digitale verbinding. De IND heeft echter een voorkeur voor een fysieke aanwezigheid, omdat het de ervaring is dat gehoren hierdoor soepeler verlopen, zo kunnen bijvoorbeeld documenten die tijdens het gehoor worden overgelegd ter plekke vertaald worden.

- *Financiële onrechtmatigheid bij subsidie-ontvanger van DTenV*

Bij de Dienst Terugkeer en Vertrek (DTenV) is een financiële onregelmatigheid geconstateerd, waar de Kamer op 12 juli 2025 en op 9 december 2025 op basis van de handreiking melding integriteitsschendingen (potentieel) significante financiële gevolgen voor het Rijk over is geïnformeerd. De Auditdienst Rijk (ADR) is destijds geïnformeerd. De (potentiële) financiële impact bedraagt meer dan € 100.000.

- *Wijziging Vreemdelingencirculaire A vreemdelingenbewaring ter fine van terugkeer van (gezinnen met) minderjarige vreemdelingen*

Met deze brief wordt de Kamer geïnformeerd over een wijziging van de Vreemdelingencirculaire A (Vc) inzake de vreemdelingenbewaring van (gezinnen met) minderjarige vreemdelingen ter fine van terugkeer op grond van artikel 59 Vreemdelingenwet 2000 (Vw). Deze wijziging brengt de bewaringspraktijk in overeenstemming met jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het Hof) en de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling).

- *De doelgroep-flexibele regeling (DFR)*

*In de MR van 4 juni is besloten om de Regeling tijdelijke bekostiging opvang en huisvesting door gemeenten (de doelgroep-flexibele regeling (DFR)) per 1 juli in werking te laten treden. De regeling wordt naar verwachting rond 1 juli gepubliceerd in de Staatscourant. Als bijlage bij deze brief vindt U*

- De uitvoeringstoetsen van NOO, PRO, COA en VNG, inclusief de reacties daarop
- Het kostprijsonderzoek naar de kosten van de gemeentelijke opvang van ontheemden 2025 zoals uitgevoerd door Improven.

- *MAenM zegt toe de brief die de IND naar de rechtbank heeft gestuurd te delen met de Kamer*

Zoals u de Kamer heeft toegezegd in het commissiedebat van 11 juni jl., wordt in de bijlage van deze brief de brief gedeeld met de Kamer die de IND naar de Rechtbank heeft gestuurd.

## 4. Toelichting

Kernpunten Wijziging Vreemdelingencirculaire A vreemdelingenbewaring ter fine van terugkeer van (gezinnen met) minderjarige vreemdelingen:

- Op 4 september 2025 heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het Hof) in het arrest Adrar geoordeeld1 dat in de bewaringsprocedure, naast het zicht op uitzetting, ook (zo nodig ambtshalve) moet worden beoordeeld of het beginsel van non-refoulement, het belang van het kind of het familie- en gezinsleven in de weg staan aan gedwongen terugkeer.
- Op 12 februari 2026 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) naar aanleiding van dit arrest geoordeeld2 dat niet tot feitelijke uitzetting mag worden overgegaan, voordat de bewaringsrechter uitspraak heeft gedaan op het beroep waarin de overheid heeft gemotiveerd waarom de uitzetting geen refoulement oplevert.
- In de regel worden (gezinnen met) minderjarige vreemdelingen niet in bewaring gesteld gedurende de asielprocedure. Volgens het huidige beleid mogen (gezinnen met) minderjarige vreemdelingen alleen in bewaring worden gesteld als uitzetting binnen veertien dagen kan worden gerealiseerd. Dit is indachtig de genoemde jurisprudentie problematisch omdat -bij een beroep op het beginsel van non-refoulement (zonder asielaanvraag)- de uitspraak van de bewaringsrechter verwacht kan worden nadat de terugkeerbewaringstermijn al is volgelopen. In deze gevallen zou een beroep op het beginsel van non-refoulement de terugkeerprocedure in zijn geheel kunnen frustreren.
- De bestaande verlengingsmogelijkheden bieden geen soelaas. Daarom wordt voorgesteld om in de beleidsregels (Vreemdelingencirculaire A5/2.4 2000) een gerichte uitzondering op de veertiendagentermijn op te nemen. Indien bij inbewaringstelling van (gezinnen met) minderjarige vreemdelingen een beroep op non-refoulement wordt gedaan, eindigt de bewaringsmaatregel uiterlijk veertien dagen na de uitspraak van de bewaringsrechter op het beroep tegen de bewaringsmaatregel. De DTenV kan in de tussengelegen periode de uitzetting voorbereiden en deze zo kort mogelijk na de (ongegronde) uitspraak van de bewaringsrechter inplannen. Dit betekent dat de terugkeerbewaring langer kan duren. De DTenV mag namelijk niet overgaan tot uitzetting tot de bewaringsrechter uitspraak heeft gedaan op het beroep.

## 5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

[1] Arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 4 september 2025, Adrar, ECLI:EU:C:2025:647.
[2] ECLI:NL:RVS:2026:329